

Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z 14 października 2010 r.

w sprawie projektowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości wydłużenia okresów pracy na stanowisku referendarza sądowego i asystenta sędziego umożliwiających ubieganie się o stanowisko sędziego sądu rejonowego

Na stanowisko sędziego sądu rejonowego, zgodnie z obowiązującym prawem, może być powołana osoba, która ukończyła aplikację sądową, złożyła egzamin sędziowski oraz po złożeniu egzaminu była zatrudniona na stanowisku referendarza sądowego lub asystenta sędziego przez co najmniej 2 lata w pełnym wymiarze czasu pracy¹.

Krajowa Rada Sądownictwa uzyskała w ostatnich dniach informację z mediów oraz licznych listów kierowanych do Rady na temat projektowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości zmian, których celem jest wydłużenie okresu zatrudnienia dla osób, które odbyły aplikację sądową oraz zdały egzamin sędziowski².

Krajowa Rada Sądownictwa pragnie wyrazić swoją dezaprobatę dla faktu, że o planowanych zmianach tak ważnych przepisów dowiaduje się za pośrednictwem mediów oraz z korespondencji wpływającej do Rady, a nie w ramach procedury opiniowania projektów aktów prawnych.

Natomiast jeśli chodzi o zakres proponowanych zmian – wydłużenie wymaganych okresów pracy – w opinii Krajowej Rady Sądownictwa nie są one celowe.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że taka nowelizacja spowodowałaby nieuzasadnioną zmianę sytuacji osób, które już nabyły uprawnienie do zgłaszania się na wolne stanowiska sędziowskie.

W przypadku zmiany przepisów istnieje także poważne ryzyko odchodzenia z zawodu osób, którym wydłużenie wymaganego okresu pozostawania na stanowisku referendarza lub asystenta nie odpowiada. W praktyce może to dotyczyć osób najbardziej wartościowych, które łatwo znajdują pracę w innych zawodach.

Wydłużenie wymaganego okresu pracy w stosunku do osób, które zakończyły aplikację na starych zasadach (trwającą 3 lata), zdały egzamin sędziowski oraz pracowały ponad dwa lata jako referendarz lub asystent nie wniesie zdaniem Rady, co do zasady, dodatkowych istotnych informacji na temat danej osoby, nie jest więc uzasadnione.

Wreszcie warto przypomnieć, że sytuacja obecna ma charakter przejściowy (ostatnie egzaminy sędziowskie osób po aplikacji sądowej odbywanej na starych zasadach miały miejsce w 2010 r.) i w ciągu najbliższych kilku lat w sposób naturalny grupa osób, której dotyczy ta regulacja, zaniknie.

¹ Art. 65 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury w związku z art. 61 para 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych.

² Projekt ustawy z 30 września 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości z informacją, że został skierowany pod obrady Rady Ministrów.